

Nếu Mẹ Trở Lại

Tôi vội vàng bỏ vào giỏ xách quýt cam và miếng bánh bông lan để chuồn bị đi thăm mẹ. Nursing Home chỉ cách nhà 15 phút lái xe rất tiện cho tôi đến thăm mẹ mỗi ngày.

Tưởng rằng vì hưu tôi sẽ có nhiều thời giờ thông thạo hơn để thăm mẹ thôi mà vốn thường có lý do bận rộn, không chuyện này thì chuyện kia, lần nào cũng hợp ta hợp tãp.

Hôm nay tôi vừa đi dự đám sinh nhật cháu một người bạn nên về nhà trễ, thôi là đi thăm mẹ cũng trễ theo.

Ký tên ở ngoài bàn security ngay cửa ra vào cửa Nursing Home xong tôi vào thang máy lên lầu hai.

Bước vào phòng mẹ thấy hai chiếc giường trống vắng, mẹ tôi và bà “bạn” cùng phòng vốn chưa về, chắc là hai bà đang ở phòng ăn hoặc phòng khách.

Không biết chuyện tình hay ngẫu nhiên mà họ sắp xếp hai bà già Châu Á nằm chung phòng, bà kia người Phi Luật Tân, nhưng dù bà

là người gì, Mỹ đen, Mỹ trắng, Mỹ da đỏ hay là Rập thì cũng chẳng ảnh hưởng gì đến nhau vì có hai bà đều mất trí, ngỡ ngàng, chẳng ai nói với ai một lời nào.

Hai giường nằm gần nhau, chỉ cách nhau một tấm màn mà hai thế giới xa xăm vời vợi.

Tôi đến phòng ăn thì thấy mẹ vẫn đang ngồi trong chiếc xe lăn bên sát bàn ăn, trên bàn là những mẩu bánh mì sandwich xé nhỏ nằm trong vũng sữa lênh láng, mẹ tôi đã bóc mẩu bánh mì từ vũng sữa lấy bỏ vào miệng nhai, nhưng có lẽ bà chẳng biết là đang ăn cái gì.

Sữa từ bàn chảy vào áo mẹ, sữa dính nhoe nhoét trong bàn tay mẹ. Thấy mà thương.

Mấy năm mẹ nằm trong Nursing Home, hầu như ngày nào tôi cũng đến thăm mẹ nên từ nhân viên an ninh ngoài cửa đến supervisor và các nhân viên chăm sóc người già người bệnh trong này ai cũng quen mặt tôi

Thấy vẻ mặt bất bình không vui của tôi người nhân viên đứng gần đó vội trình bày:

– Bà lấy vừa làm đổ ly sữa ra bàn tôi bên phía này nên chưa kịp lau.

Bao giờ họ cũng có lý do chính đáng, những người già người bệnh trong Nursing Home nếu không mất trí nhớ thì cũng lờ mờ, cũng ốm đau có ai hiểu gì, có ai còn sức mà lên tiếng trách chê,

cho nên họ được chăm sóc thế nào tùy theo lương tâm hay tâm trạng vui buồn của những nhân viên chăm sóc này mà thôi.

Tôi đẩy xe lăn đưa mẹ về phòng, đi qua mặt bà Ann. người cùng phòng với mẹ tôi. Bà Ann đang ngồi gục đầu trong xe lăn trông thật tội nghiệp, bà Ann khoảng 80 tuổi, trẻ hơn mẹ tôi gần chục tuổi mà tình trạng sức khỏe chẳng khá hơn là bao, bà cũng bị mất trí nhớ, cõi mê âm u, cõi tỉnh thì chỉ trong phút giây mơ hồ huyễn hoặc.

Thỉnh thoảng tôi gặp con gái bà đến thăm, chúng tôi nói chuyện

tôi được biết bà Ann trước kia là được sĩ. Nhìn nét mặt sáng sủa thông minh của bà tôi đã hình dung ra cô được sĩ xinh đẹp của mấy chục năm về trước.

Chắc cô Ann đã từng có những hạnh phúc, tiền bạc trong tay, nhưng giờ đây là bà Ann lú lẩn chẳng biết gì.

Có lần tôi hỏi bà Ann, bà là được sĩ phải không, gương mặt đờ đẫn ấy nhìn tôi rồi gật đầu, giây phút hiếm hoi mong manh ấy bà Ann đã chợt nhận ra mình.

Mẹ tôi cũng thế, từ một cô gái xinh đẹp đã làm say đắm nhiều chàng trai bây giờ là bà già ngơ ngẩn.

Về đến phòng tôi mới phát giác ra mẹ đã “làm xù” đờy trong tả lót, thế là tôi đỡ mẹ nằm lên giường để lau chùi và thay tả lót cho mẹ..

Kể từ khi gửi mẹ vào Nursing Home tôi đã làm được nhiều việc như những nhân viên chăm sóc đã làm, tôi thay được khăn trải giường, thay tả lót ngay lúc mẹ tôi nằm trên giường.

Tôi đã quen với mùi già, mùi hôi thối, mùi bần, mùi thuốc men của các cụ già...

Chính tay tôi lau chùi vệ sinh cho mẹ nếu gặp đúng lúc như thế này, hoặc mỗi khi vào thăm mẹ, trước khi ra về tôi đều lau chùi lại mặt mũi, mình mấy mẹ cho thật sạch sẽ thì mới yên tâm..

Mẹ nằm ngoan ngoãn như một đứa trẻ để yên cho tôi chăm sóc. Khi xong việc tôi sẽ cho mẹ ăn bánh bông lan hay vài múi cam đã bóc hết các lớp vỏ. Bà không còn răng, móm mém nhai và nuốt được tí nào hay tí gì.

Khi tôi đang dứt miếng bánh bông lan thì đột nhiên mẹ cảm thấy tay tôi giọng reo vui:

– Cái vòng đẹp quá, cho ... em đi

Nãy đi đám sinh nhật về tôi chưa kịp tháo dây chuyền, tháo vòng tay thế mà mẹ già mất trí của tôi cũng nhận ra, mẹ lấp bập vùi vĩnh viễn rồi...

– Cho em... cái vòng tay đi, em... muốn đẹp.

Tôi bất ngờ quá, hiếm khi mẹ cất tiếng nói, hôm nay mẹ lại nói được hai câu và xưng “em” với chính con gái của mẹ. Thật ngộ nghĩnh và đáng yêu.

Có điều gì sâu thẳm trong tâm hồn già nua mắt trí yếu vừa le lói thức dậy?

Tôi chiụ mẹ tháo chiếc vòng tay đeo vào cổ tay gầy guộc của mẹ. Bỗng dưng tôi chạnh lòng, cổ tay này xưa kia mẹ đã đeo bao nhiêu lần chiếc vòng tay để làm đẹp rồi..

Tuổi già gần đứt xa trời mẹ vẫn có nét đẹp của tuổi, khuôn mặt thanh thoát, chân tay dài thon thả. Vậy mà cổ đời mẹ hình như chưa được hưởng hạnh phúc.

Được đeo chiếc vòng tay mẹ có vẻ hài lòng ăn hết miếng bánh bông lan và ăn thêm vài miếng nữa.

Chỉ vài phút sau thì mẹ quên cổ chiếc vòng và nhòm mắt đi vào giấc ngủ.

Tôi tự hỏi mẹ có thấy gì trong giấc ngủ không, một quãng đời thanh xuân của mẹ?

Tôi lấy lại chiếc vòng vì luật trong Nursing Home các bệnh nhân không được đeo trang sức.

Khi tôi đang chuẩn bị ra về thì người nhân viên đẩy xe lăn bà Ann vào phòng, anh ta trải lại giường và đỡ bà Ann lên nằm, bà co rúm người lại trong hai cánh tay mạnh mẽ của người nhân viên.

Hình như bà Ann cũng biết mặc cỡ bên người khác phải lạ lắm.

Cô Ann được sống trải qua ngày xưa làm sao hình dung ra được cảnh này, cô sẽ thành một bà già bệnh hoạn, tàn tạ, mọi sinh hoạt đời thường của cuộc sống hoàn toàn lệ thuộc vào người khác.

Tôi vào thăm nhà chúng tôi hỏi thăm như thường lệ:

– Mẹ vẫn khỏe chứ em.

Tôi khoe:

– Nhưng hôm nay có một chuyện lạ anh ạ, mẹ thấy em đeo vòng tay mẹ thích lắm đời đeo và xưng “em” với em. Hay là mẹ bắt đầu... tỉnh trí hả anh?

– Có thể nhìn cái vòng đeo tay vùng ký ức của mẹ bắt chợt lóe

lên một hình ảnh xa xưa nào đó.

– Ừ nh... ngày xưa mẹ em hay diện, đeo vòng tay...

Chúng tôi trêu đùa:

– Ngày xưa mẹ em đẹp thế mà con gái mẹ ích kỷ không cho mẹ đi lấy chồng.

Chúng tôi vẫn đùa thế, nhưng lần này lòng tôi chợt đau khi nhớ lại nét mặt vui mừng của mẹ được tôi đeo chiếc vòng tay.

Mẹ tôi lấy chồng năm 20 tuổi, là con gái duy nhất trong một gia đình giàu sang được cha mẹ hết mực thương yêu chăm sóc.

Sinh được hai chị em tôi, năm mẹ mới 24 tuổi thì cha tôi qua đời vì bạo bệnh, mẹ mang hai con về ở chung với cha mẹ.

Ông bà ngoại tôi nể nể và cảm phục phong kiến, nghiêm ngặt khuyên con gái góa của mình phải ở vậy thờ chồng nuôi con.

Bà ngoại luôn “tâm lý chiên” thế thế với mẹ tôi:

– Con còn muốn gì nữa, danh vọng tiền tài và con cái con đều có đủ. Chồng con mất đi thiên hạ vẫn gọi con là bà bác sĩ, con có gia tài của chồng để lại, con có hai con xinh đẹp để nể để.

Nếu con tái giá thì liệu có giữ được mãi những điều này không? Hai con của con sẽ khổ vì cha gh, sẽ hờn giận mẹ đã san sẻ tình thương cho người khác, con có yên tâm mà hưởng hạnh phúc với chồng mới không?

Người góa phụ xinh đẹp trẻ trung đã được nhiều chàng trai dòm ngó, họ đến nhà thăm mẹ thì đến lượt ông ngoại tôi ra tay ngăn cản bằng hành động.

Khách ngồi nói chuyện với mẹ thì ông cảm thấy lông gà...phất bụi trên tay, trên kệ trước mặt khách hết sức lộ liễu khi nhìn không ai dám nhìn lâu. Thậm chí khi họ chào ông đi ra về ông ngoại đã đáp lại không cần nói năng lịch sự gì cả:

– Ph... mời anh về.

Tôi lớn dần lên và về phe với ông bà ngoại nhất định không muốn mẹ đi lấy chồng, chỉ muốn mẹ mãi là của riêng mình.

Năm tôi lên 10 đã biết cảm thấy lông gà phất lên mặt tay thờ ngoài phòng khách để... đuổi khách của mẹ về.

Tôi còn nhớ có ông tên Thọ, là một thanh niên có học thức, con nhà giàu chưa từng lấy vợ, yêu mẹ tôi và sẵn sàng chấp nhận gả nghĩa đá vàng với người góa phụ hai con.

Thế mà ông bà ngoại tôi vẫn không hề cảm động, giữ vững lập trường muốn con gái về vậy thôi chẳng nuôi con suốt đời.

Tôi ghét ông Thọ không thua gì ông bà ngoại đã ghét. Mỗi lần nghe mẹ nhắc tên ông Thọ là mặt tôi sưng xòa lên và tôi khóc òm ỉ làm mẹ phải năn nỉ dỗ dành.

Mẹ tôi đã buồn, đã khóc vì cha mẹ và con cái ngăn cản. Cuối cùng tình cảm gia đình vẫn cao hơn tình riêng, mẹ tôi từ chối lời cầu hôn của người mình yêu để sống cho trọn vẹn tiết trinh với người chồng quá cố, làm đẹp lòng cha mẹ và con cái.

Tuổi xuân của mẹ lặng lẽ trôi qua, hai chị em tôi lớn lên có nghĩa là mẹ đã già đi, tôi nào biết mẹ tôi đã từng khóc thầm vì cô đơn, vì khao khát một tình yêu với một tình không bao giờ đến đoạn cuối như mong muốn của mẹ.

Năm cuối cùng trung học, trong một dịp theo trường đi cắm trại ở Vũng Tàu tôi đã quen một anh. Anh chàng lính hải quân hào hoa đẹp trai, tàu anh đang cập bến Vũng Tàu.

Anh đã làm quen với tôi khi tôi đang ngồi trên bờ biển nghịch cát. Anh ngồi xuống cạnh tôi:

– Chào cô bé, cho anh chơi chung với nhé...

Tôi ngỡ ngàng chưa kịp đáp thì anh tiếp:

– Em muốn gì cứ... sai anh, anh sẽ làm cho em.

Tôi lấy lại bình tĩnh và chanh chua Bắc Kỳ:

– Anh xây giúp em căn nhà trên cát và bắt giúp em mấy con dế tràng.

– Ôi, cô bé mong anh hảo huy chứ gì, không cho anh làm quen chứ gì.

Anh cũng là Bắc Kỳ nên quá hiểu con gái Bắc. Anh cứ lì thế mà chẳng công dã tràng tí nào cả, chẳng phù du như xây nhà trên cát gì cả, cuối cùng anh đã quen được tôi, xin địa chỉ nhà và hứa khi nào về Sài Gòn anh sẽ đến thăm tôi.

Trời... quố báo tôi. Hôm anh hải quân đến nhà, bà ngoại tôi nhìn

anh chăm chăm từ đầu đến chân với vẻ ác cảm như nhìn một... quân thù, làm như chàng thanh niên xa lạ này sẽ đến bắt cóc đứa cháu gái xinh của bà.

Ông ngoại lại cảm chửi lòng gà... phớt bụi trên tay thờ ngoài phòng khách như những năm xưa đã đuổi khéo khách của mẹ tôi làm tôi vô cùng ái ngại thương cho bộ quần áo hời quân trang toát của chàng và thương chàng đang lúng túng không dám nói năng gì vì có ông bà ngoại lù lù đứng gần.

Chàng chịu hết nỗi bèn đứng dậy kính cẩn chào ông bà ngoại tôi:

– Xin phép ông bà cháu về ạ.

Ông ngoại đáp thong thừng, câu nói y chang như ngày xưa với bạn trai của mẹ tôi:

– Phời! Mời anh về.

Bà ngoại thì “tự tự” hơn, dặn dò::

– Ừ, cháu về chạy xe cẩn thận nhé.

Khách về rồi ông bà ngoại mừng mẹ tôi đã không để ý đến con gái, nó chỉ theo trường đi cảm trại ở biển Vũng Tàu vài hôm đã... dột về nhà một thằng hời quân chững bịch ngu ngốc lại lịch con cái nhà ai Thôi lỡ nó đi cảm trại trong rừng dột về nhà... một thằng mán thằng mừng chúng ta cũng phải tiếp à.

Rồi ông bà ngoại đe dọa tôi liệu cái thân hèn học cho bằng được cái nghề dược sĩ hay bác sĩ như người cha quá cố của tôi rồi mới được lấy chồng.

Nhưng mọi tình đầu của tôi với anh hời quân càng ngày càng thắm thiết, tôi khóc lóc, tôi đe dọa tự tử và đe dọa... sẽ bỏ nhà đi theo anh ta. Thôi là ông bà ngoại đành chịu thua đứa cháu gái bướng bỉnh.

Mẹ tôi thì dịu dàng nói với tôi:

– Con làm đúng khi báo vệ tình yêu của mình, như mẹ lỡ một đời...

Tôi trở về hiện tại khi chững tôi cảm tờ tuồn báo từ phòng trong đi ra.

– Em đang nghĩ gì thế, anh đọc cho em nghe một mẩu tìm bạn bè phương nè.

– Biết rồi, em đọc mục này thường xuyên.

– Anh cũng đọc thường xuyên, nhưng hôm nay anh bỗng suy nghĩ ra một điều. Này nhé một bà góa phụ 65 tuổi đang cô đơn cần tìm một người đàn ông nào hợp sẽ... dìu nhau đi hết quãng đường còn lại.

Tôi bật cười châm biếm:

– Dìu nhau là phải rồi vì cả hai cùng già, cùng lạng quạng đi đứng không vững. Sao đã 65 tuổi mà không tiếp tục cho hết đời luôn nhé, lại còn... dè chừng??

– Ban đầu anh cũng nghĩ như em, nhưng bây giờ thì khác, người ta tìm nhau để cuộc sống không cô độc lẻ loi, mà cô độc lẻ loi thì buồn tội lắm em ơi. Khi ta có đôi, đi đâu về đâu ta cũng nghĩ ở nơi kia vẫn có người chờ đợi ta và sẽ thấy đời ấm cúng hơn lên.

Tôi băn khoăn:

– Có phải anh suy nghĩ thế khi lúc này em vừa kể anh nghe mẹ em chợt tỉnh ra trong giây lát khi bà thấy cái vòng đeo tay của em, món trang sức ngày xưa bà thường dùng làm dáng, làm đẹp không?

– Chính thế. Ngày này mẹ em mới 24 tuổi, trẻ đẹp và năng nài tình xuân, thế mà hết cha mẹ đẻ con cái đã gần cả bà tái giá. Em có lẽ một phần trong cuộc đời mẹ cô độc thiêu vưng một người đàn ông, một vòng tay âu yếm, một bờ vai nương tựa...
..

Tôi nói như rên rỉ:

– Nghe anh nói em đau lòng quá! Em thật đáng tội.

Hình như mẹ tôi ngày xưa hiện ra khi tôi độ lên 10, mẹ tôi xinh đẹp hay làm duyên làm dáng đeo chiếc vòng tay bằng cẩm thạch lên nước trong xanh.

Thì ra hôm nay trong tiềm thức sâu thẳm lãng quên của mẹ tôi chút kỷ niệm nào đó vẫn còn. Bỗng giác mặt tôi cay cay...

Chẳng tôi giục:

– Thôi em đi tắm, thay đổi rồi nghỉ ngơi, hôm nay em về muộn đi

anh sẽ thu gom quần áo em thay và đi giặt

Thật ấm áp khi bên cạnh tôi luôn có người đàn ông cùng chung vui buồn, chăm sóc lo lắng cho nhau. Thế mà mẹ tôi đã không có những tình cảm này suốt cả một cuộc đời son trẻ.

Tôi đã từng hiểu ra điều này suốt bao nhiêu năm từ khi tôi lớn lên, hạnh phúc êm ấm bên ông.

Đôi khi tôi thấy lòng áy náy thương mẹ, hồi hận ngày xưa tôi đã ngăn cản mẹ lớn lên, nhưng tôi lại tự an ủi và kiêu hãnh mẹ là người phụ nữ thanh cao lý tưởng trong mắt mọi người, là người mẹ tuyệt vời, người mẹ đáng kính nể và ngưỡng mộ của chị em tôi.

Chưa bao giờ tôi cảm thấy ân hận và bị dày vò như ngày hôm nay.

Nếu như tôi cũng cô đơn như mẹ, nếu như đời tôi không có một người đàn ông yêu thương bên cạnh, cuộc đời sẽ chông chênh và buồn lắm.

Ngày xưa tôi yêu anh và lớn anh làm chồng thật xứng đáng, ông bà ngoại tôi đã lo ngại “thằng hời quân” đi lênh đèn khòp nơi, mãi bẽn lẽn quen một cô, cháu sẽ khó cả đời.

Nhưng ông bà đã đoán sai rồi, tiếc rằng ông bà ngoại không sống đến ngày nay để thấy anh hời quân của tôi vốn là người chồng, người cha tốt.

Anh đi vào phòng tắm ôm ra một rổ quần áo dơ để vào phòng giặt. Thấy tôi vốn ngại yên anh ngạc nhiên đến gợn:

– Em sao thế?

Tôi ngược lên nhìn anh, đôi mắt cay cay đã long lạnh giọt nước mắt:

– Anh ơi, anh có biết em đang nghĩ gì không? Nếu... nếu... mẹ trẻ lại như xưa...

Anh nghe lắm nên hỏi ngược lại:

– Nếu em trẻ lại như xưa hử? Vậy em còn muốn yêu anh nữa không? Hay lại chê “thằng hời quân lông bông” như ông bà ngoại em đã chê?

Đến bây giờ anh vẫn nhớ cái cảm giác khi lớn gặp ông bà ngoại em, nếu tàu anh ra khơi có... đừng độ tàu địch ngay trước

mặt anh cũng chưa bõ i rồi đón th... .

– Anh nghe kỹ đây, không phải em mà là mẹ em. Nếu mẹ trở lại như xưa, khi em 10 tuổi em sẽ không bắt chước ông ngoại cầm chổi lông gà phết bụi trên tã để đuổi khách của mẹ đâu, em sẽ không đành lòng ghét ông Thọ đâu, em sẽ bảo mẹ đi lấy chồng. Em ân hận lắm. Ôi, nếu mẹ trở lại... nếu mẹ trở lại.....

Anh hiểu ra, anh ơi tôi:

– Chúng ta không thể lấy lại quá khứ, em đừng tự trách mình như thế, hãy sống với hiện tại, chăm sóc mẹ tận tình để báo hiếu mẹ đã hy sinh cả một thời xuân xanh nuôi con khôn lớn.

Tôi lau nước mắt mỉm cười:

– Vâng, chiều mai em vào thăm mẹ, em lại đeo vào tay mẹ chiếc vòng này để mẹ có khoảnh khắc vui như thiếu phụ còn xuân đang làm đẹp cho mình, cho người tình mình thương mến, dù chỉ là một niềm vui thoáng ngấm.

Chồng tôi nhắc nhở:

– À, em nhớ thăm bà Ann bên cạnh luôn nhé, con cái bà bận rộn không vào thăm thường xuyên như em.

Thanh Duong